

GORENJE

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Ljudstvo se je že jelo puntati!

Pod vzglednim pastirovanjem škofa Antona Jegliča, ki uporablja svoje podrejene duhovnike bolj za politične agitatorje, nego za oznanjevalce božje besede, smo srečno dospeli tako daleč, da so se cerkve, kjer naj bi se propovedovalo blagovestje miru in ljubezni, izpremenile v navadne beznice, kjer je mesto samo za surovo razgrajanje, za podlo psovanje in za strastno ščuvanje proti onim, ki se nočejo slepo in brez ugovora pokoriti podivjani duhovščini. Posledice teh skandaloznih razmer se že kažejo na vseh koncih in krajih v naši deželi. Po zaslugi naših fanatiziranih duhovnikov, ki so cerkev pretvorili iz hiše molitve v razbojniško jamo in torišče najostudnejšega zdražbarstva, je naše, sicer dobro in pošteno ljudstvo v zadnjem čusu tako podivjalo in posurovelo, da bodo ljudje skoro že jeli nanj kazati s prstom, kot na narod, ki je ostal še nedotaknjen od kulture in ki tleči še globoko v srednjeveškem barbarstvu. Ljudstvo je doslej apatično trpelo to početje častitih božjih namestnikov, a sedaj se zdi, kakor da bi prenapeta struna počila in da se pojavlja proti skandaloznemu postopanju duhovščine reakcija iz ljudstva samega.

Pri Sv. Križu nad Jesenicami pase ovce in kozle župnik Jakel. Kakor je pri naših duhovnikih splošna navada, tako tudi župnik

Jakel ne smatra več lece za tisti sveti kraj, kjer bi se izključno smela oznanjevati zboljša beseda. Predzadnjo nedeljo je bila — kakor poroča «Slov. Narod» od minule sobote — cerkev natlačeno polna pobožnih vernikov, ki so pričakovali, da bodo po dolgem času vendarle slišali na binkostno nedeljo propoved o — duhu božjem. Zatopljeni v molitev so čakali, da zaslišijo s prižnice božjo besedo. Toda zaman so hrepeneli po svetem blagovestju, zakaj kakor vselej, tako so jim tudi to pot donele nasproti z lece samo psovke in grdo zabavljanje. Sredi cerkve je sedel najstarejši mož v župniji. Poslušal je župnikovo zabavljanje in psovanje in majal z glavo. Ko mu je pa bilo preveč, je mirno vstal, se ozrl po vernikih, tlesnil z rokama in zaklical: «Možje, ki ste z mano, iz cerkve ven!» In pri tej priči se je izpraznila cerkev skoro do polovice. Župnik je osupel zrl ta nenavadni prizor ter mahoma prenehal z zabavljanjem. To se je zgodilo v gorski vasi pri Sv. Križu nad Jesenicami, kjer je še redko sejano seme liberalizma! Že se svita v glavah našega ljudstva!

I. avstrijski zadrudni shod na Dunaju.

28., 29. in 30. maja se je vršil ta shod na Dunaju. 28. maja predpoldne se je vršila

konferenca revizorjev, pri kateri so se rešavale razne upravne in uradne zadeve; te konference je udeležilo približno 60 revizorjev, uradnikov in voditeljev zadrug. Popoldan je bila odborova seja «Splošne zveze kmetijskih zadrug v Avstriji», katera je priredila zadrudni shod, na to glavna skupščina «Splošne zveze» in zvečer pozdrav došlih zadrudnikov in gostov. Pozdravil je zbrane predsednik «Splošne zveze» dr. Störck. V imenu Slovanov je govoril g. Sedlak. 29. maja ob določeni uri odprl načelnik «Splošne zveze kmetijskih zadrug v Avstriji» dr. P. baron Störck zborovanje, pozdravi vse navzoče in izjava, da v zgodovini avstrijskega zadrudništva razločujemo tri dobe. Prva se je začela z ustanavljanjem posojilnic po sistemu Rajfajzn. v drugi dobi so se snovale kmetijske zadruge za skupen nakup kmetijskih potrebščin in skupno prodajo kmetijskih pridelkov, v tretji dobi pa so se združile kmetijske zadruge v zvezo po deželah ali po narodnostih in je nastala «Splošna zveza kmetijskih zadrug v Avstriji», katera ima sedaj 18 zvez smet. zadrug kot članic. Častni predsednik prelat Schmolz je prevzel na to predsedstvo, pozdravil kot hišni gospodar deželnega dvorca zborovalce ter izraza veselje nad tem, da zboruje I. zadrudni shod na Nižje Avstrijskem, kjer stoji vsled obilne državne in deželne podpore zadrudništvo na vrhuncu v naši državi. Vse udeležence vzpodbuja k zadrudnemu delu na podlagi glavnega načela Rajfajznovega: ljubezni do bližnjega. Zastopnik poljedelskega ministrstva dr. Ertl kaže na npravi pomen kmet. zadrug in na živo zanimanje poljedelskega ministrstva za zadrudno vprašanje s tem, da ima stalnega referenta pri «Splošni zvezi kmetijskih zadrug». Želi najboljši uspeh shodu v prosep kmet. zadrug,

PODLISTEK.

Obračun.

Tiho kot miške so sedeli četrtošolci. Dr. Frec je razdeljeval domače naloge. Bilo je vedno tiho, kadar je on učil. Kot bi mignil, je ugnal najnemirnejši razred.

Malomarno, z nogami navzkriž, je sedel za katedrom. Bil je drobne, a visoke postave. Svetlorumeni lasje so bili skrbno počesani, bradica, redka, a dolga, ravnotaka. Pazil je sploh na svojo vnanjost. Obleka se je moralala prijeti života, kravata je bila okusno zavezana; nohti osnaženi in opiljeni.

Bil je med najmlajšimi učitelji na gimnaziji. Pri tovarših ni bil posebno priljubljen, a občudovali so ga, ker je tudi tako hitro ukrotil uporne četrtošolce. Učenci so se ga

bali. Bil je hude jeze; hipoma ga je lahko prišla. In gorje mu, kdor jo je provzročil! Izumil je celo vrsto lastnih, neusmiljenih kazni. Zato so se tudi najnemarnejši mladenci radi učili za njegovo uro.

Sedaj, za katedrom, je jemal zvezek za zvezkom. Dobre naloge je hitro obdelal. Pohvale ni poznal. Pa učenci so bili že veseli, če se ni smehljaj prijel za «muho».

«Muho», par kocin pod spodnjo ustnico, je cukal vselej, kadar se je hotel norčevati. In norčeval se je rad. Samo takrat se je razred smel smejeti. Čim glasnejši je bil smeh, tembolje, in krivec se je moral zvijati pod tem smehom. Naloge so še nekam dobro izpadle. Tudi predzadnji zvezek je bil oddan. Tu se skloni dr. Frec pokoncu.

«Dosedaj,» reče in pritrdi cvikar, «je bilo vse še človeško. Tu imam pa nalogo, ta je od goveda.»

Pogleda po šoli.

«Ferstér!» Ta je bil prvi, hitro vstane.

«Kako se imenuje to govedo?»

Dijak postane rdeč, poškili vstran. Vedel je, koga misli učitelj. Pa sramožljivost in plahost sta mu branila govoriti.

Ali hitro in ostro se ponovi vprašanje. To je pomenilo: odgovori, sicer se ti bo slabo godilo.

«Zmurko,» reče prvi.

«Res, kaj je govedo?»

«Zival.»

«Tele! Koristna žival je. In kam spada?»

«V hlev.»

«Izvrstno. V hlev in ne v — — —»

Močno udari z zvezkom po katedru:

«In ne v prusko gimnazijo. Zmurko!» V klopi, durim najbližji se vzdigne dijak. Čudno se je razločeval od drugih. Neroden in širokopleč je bil, obilen in kmečki. Imel

katerim pripada naša skrb, naše delo in naše srce. Župan dunajski dr. Lueger pozdravlja zadružnike v inenu stolnega mesta Dunaja in povdarja, da vidi le složno skupno delo k uresničenju vseh zahtev raznih stanov. Načelnik »Zadružne zveze« v Nemčiji tajni svetnik Haas se spominja starih vezi, katere spajajo avstrijske in nemške zadružnike, posebnost dejstva, da je delovanje in uredbo nemškimi kmetijskih zadrug spisal Avstrijec dr. Ertel ter pojasnjuje temeljne točke kmetijskega zadružništva: krščanska ljubezen do bližnjega, samopomoč, samouprava, lastna odgovornost — kot najlepše uspehe zadružne misli omenja lansko leto dovršeno združenje vseh zadrug v Nemčiji v eno državno zvezo z nad 17.000 zadrugami in letos ustanovljeno internacionalno zvezo kmetijskih zadrug v Nemčiji, Švici, Italiji in Avstriji v svrhu medsebojnega podpiranja v vseh zadružnih vprašanjih. Končno apelira na vse zadružnike, da tudi v bodoče vsrjšo skupno zadružno delo v korist domovine in poljedelstva v Avstriji in Nemčiji.

Kako je mogoče povzdigniti tujski promet v kakem kraju?

(Priobčujo »Deželna zveza za povzdigo tujskega prometa«.) Konec.

II. Glede reklame smo že omenili, da se ista pri nas le premalo vpoštevata. Tu pa ne mislimo navadne reklame. Najboljša reklama so kratki, jedrnaty opisi in črtice, ki naj se priobčujejo v tu- in inozemskih listih v raznih jezikih. Dobra reklama so tudi razglednice, ki so tako zelo razširjene. Pаметen gostilničar ali trgovec si bode dal napraviti lepe razglednice, katere bo dajal tujcem in svojim gostom brezplačno na razpolago, saj ima vendar dovolj dobička, ako gostje plačujejo namesto njega poštino ter s tem delajo zanj reklamo. Kako bi taka malenkost ugodno vplivala na tujca, da ne bi nikoli mogel prehladiti dotičnega kraja in njegovih prebivalcev.

Društva naj bi dala napraviti primerne orijentacijske table pri vhodih v kraj, pa naj bi bile deske s firmo društva, spredaj pa: Vsakršna pojasnila v hiši xy.

Dala naj bi napraviti slike in fotografije najlepših krajev svojega okolišča, katere bi lahko prodala, ako bi bile umetniško izvršene. Iz dobička pa naj bi take slike pošiljala raznim knjigotrcem, gostilnam, hotelom, želez-

je obnošeno, premajhno obleko. Iz prekratkih rokavov so molele velike, močne roke. Obraz je bil rdeč, mozoljast. Pod nizkim, poljskim čelom kuštravi, rdeči lasje.

«Si razumel, mojster neroda?» vpraša dr. Frec. «Čul si tudi od svojih součencev, da si govedo in da spadaš v hlev. Tvoja naloga je sramota za ves razred! Bog in Zveličar, ali ne uvidiš, da ne spadaš sem?»

Bledo, sicer brezkrvno njegovo obličje, je postalo rdeče. Jeza je zgrabila učitelja. Ta tepec mu skazi vse.

«Kaj je tvoj oče?»

Valentin Zmurko privzdigne ravnodušno glavo.

«Kmetovalec.»

«Toraj kidaj gnoj kot ga on,» zakriči učitelj. «Vse hoče študirati. Vsak konjski hlapec in vsak čevljar hoče v gimnazijo. Povem ti, rdečelasec, ti si me boš zapomnil! Vse leto se že mučim s teboj, kak drug bi se sramoval do smrti, ti pa, glavina —»

«Tu imaš zvezek! In veseli se na izprijčevalo, sinko moj!»

niskim upravam i. t. d., da jih razstavijo v svojih izložnih oknih i. dr. Ljudje, ki bi videli take slike, bi si zaželeli videti na lastne oči take kraje in bi pohiteli o prvi priložnosti tja, da si ogledajo ta naravna čudesa.

Končno moramo omeniti še nekaterih nedostatkov, kar storimo le dobri stvari na korist.

Kakor smo že v prejšnjih poglavjih večkrat omenjali, tujec ničesar bolj ne zameri, kakor to, če vidi, da se ga hoče nesramno izkoriščati. Žalibog, da se to le prepogosto dogaja. Naloga društev za povzdigo tujskega prometa je, delovati na to, da bode ljudstvo premislilo, da s primernimi cenami pridobimo tujce zase, s pretiranimi cenami pa jih podimo iz dežele. Mal, a pogost dobiček je vedno bolj izdaten, kakor pa večji, a redkejši. Društva za povzdigo tujskega prometa bi po tehtnem prevdanku na pameten način regulirala cene stanovanjem i. dr. tako, da ne bi bile previsoke, sčemu bi se tujci le odvrčali, a da bi tudi ne nastala umazana konkurenca, vsled česar bi padle cene pre nizko. Navesti hočemo samo en izgled. Imetnika stanovanja se primerno vpraša, koliko hoče imeti na dan za sobo. Ta ponudi tujcu podstrešno sobo in zahteva zanj dve kroni na dan, ali pa v malem mestu za navadno opremljeno sobo mesečno brez vsake postrebe 120 kron. Dobro si bode tujec premislil, predno bode šel v tak kraj na letovišče.

Napram tujcem moramo biti kolikor mogoče vljudni, saj prineso v deželo denarja. Na tujca jako ugodno vpliva, ako vidi, da ga povsod vljudno in prijazno sprejmo, nasprotno pa se skrbno ogiblje krajev, kjer je naletel na neotesane, sirove ljudi.

Skrb staršev, učiteljev in duhovnikov bode: v tem smislu delovati; s tem bi si pridobili veliko zasluge za svoj kraj.

Ena najvažnejših točk pa je snažnost in dobra postrežba. Nesnaga po gostilnah in slaba postrežba sta velika škodljivca tujskega prometa. Tujec zahteva točno in dobro postrežbo, saj plača, kolikor je primerno, prav rad.

Velik nedostatek je tudi, da tujci prav težko dobe po naših krajih voz in dobrih prenočišč. V drugih krajih, kjer znajo bolje ceniti korist tujskega prometa, se dobi povsod nekaka udobnost in to v vseh ozirih; dobe se dobra in ugodna prenočišča, kopelji, tujcem se dovoli lov, nudijo se jim razne zabave i. t. d., seveda vse proti primernemu plačilu.

Znanje tujih jezikov je tudi precej važen moment za povzdigo tujskega prometa. Seveda naj ima materinščina povsod prednost.

Vrže mu zvezek k nogam, pivnik zleti ven in listi se zasučejo.

Valentin Zmurko pobere zvezek in ga mirno spravi pod klop.

Med odmorom mu reče prvi: «Ti, Zmurko, nisem mogel drugače. . . Saj veš, ono od goveda.»

«Že dobro, že dobro,» odgovori rdečelasi s svojim poljskim naglasom. «Ni tako zelo hudo, ker je bilo izsiljeno.»

Tudi za součence je bil Zmurko nekaka uganka. Vedeli so, da je sin ubogega poljskega kmeta. Ni imel glave za učenje. Komaj je govoril pravilno nemško. Nikakor ni mogel napredovati. Čemu neki še hodi v solo?

Pri vsem tem so ga radi imeli, četudi ni z nikomur občeval. Bil je krotak, nikoli ni zlorabil svoje moči, in rad postregel s peresi. Tudi njegovo mirno vedenje se je vsakemu priljubilo. Vedeli so tudi, da se doma pridno uči.

Konec prih.

Konečno treba tudi odpraviti ono pomanjkanje podjetnosti, ki nam je že toliko škodilo. Važna naloga društev za promet tujcev bode zbujati med nami podjetniškega duha.

Seveda ne smemo misliti, da tiči podjetnost v tem, da se vsaka stvar zaračuna prav visoko. Nasprotno, cene morajo biti primerne. Švicarji so v tem oziru kaj praktični a tudi reelni, zato pa Angleži radi zahajajo k njim.

Novice iz Cerkljan.

— «Smrdoljub» se z vija ter pači resnico v 23. številki v dopisu »Izpod Grintovca«. Njegov dopisnik pravi, da ni prijatelj polemike; mi pa vemo, da on ni takrat prijatelj polemike, kadar ne ve nič odgovoriti, ali če mu stopi kdo bolj trdo na kurje oko. Preklicano pravi hinavec si, Janezek! Si že pozabil, kako si napadal ljudi po časopisih, ki ti niso bili po volji? Ti že mogoče spomin peša? Ali hočeš, da ti navedemo ta in ta dan si pisal to! S tem ti lahko vedno postrežemo.

— «Občesposťovana» gospoda sta župnik in kaplan!? Le počasi, zeleni Janezek. Dokler bode plesal župnik tako, kakor bode godel kaplan Bešter, ne bo de užival »občesposťovanja«. Čemu naj ga pa uživa? Mar zato, da bode delal združbo med ljudmi; mar zato, ker premišljuje, kako bi sprešal več denarja iz ljudstva; mar zato, ker prepoveduje ljudem, v katere gostilne in prodajalne naj hodijo kupovat; mar zato, ker prepoveduje in ukazuje delavcem, kam ne smejo hoditi delat; mar zato, ker blati poštene hiše z liberalnimi, brezverskimi hišami in poštenjake z liberalci; mar naj uživa spoštovanje vsled njegove prevzetnosti in napuha, češ: »jaz tako hočem, jaz tako rečem in tako mora biti».

— Kaplan Bešter ali, kakor ga imenujejo, Janez Ev. Zdražba ni toliko vreden, da bi izgubljali o njem le ene besedi.

— Zeleni Janezek sklepa, če kdo bere svobodomiseln list, da je liberelec. Janezek, gotovo bereš »Gorenjca«, bereš »Narod« če na njih dopise odgovarjaš. Ako obvelja tvoja logika, si ti liberelec, ker bereš te liste. Poglej, kakšen butelj si! Precej pri prvih vrstih ti navijamo tvoja dolga in koščena ušesa.

— Kako namiguje Janezek, češ, danes še ne imenujem, pridem lahko z imenom na dan. Ta pesem je že stara, tako stara, kolikor časa Janezek dopisuje v farske cunje. On še ni nikdar nič dokazal, ker ima to smolo, da nič ne more. On je laliko-veren Tomaž, vsakemu pobu, ki ga posluša v poneumljevalnem društvu, slepo verjame. Ne veš, da te vlečejo pobi, katerim visijo še sveče od nosa, čeprav jih je rodila Krškova Lucija? Toľiko smo ti danes postregli, da se ne bodeš mučil pri prihodnjem dopisu.

— Kje so hinavci? Gotovo v klerikalnih vrstah. Največji hinavec je predsednik izobr. društva. Ali ni to hinavščina, po preteku dveh let očitati kakemu »fantku« — kakor Smrdoljub imenuje — hinavščino, kateri ni ob nikaki priliki zatajil, svobodoljublja, katero svobodoljubljje je zagovarjal ob navzočnosti in na jezo predsednika izobr. društva? Predsednik, kakor člani izobr. društva, ki so bili ob takih prilikah navzoči, vedo, da Bešter večkrat ni vedel ne naprej ne nazaj. Zakaj ni predsednik izbacil takega člana? Gotovo ne zato, ker je hinavec. Dotični »fantek« je sam izstopil iz izobr. dr., čeravno je bil večkrat vabljen, naj pristopi.

— Ali je mogoče biti v društvu, kjer katoliški duhovnik zmerja svobodomiseln ljudi; stanove, ki se ne pokore brezpogojno duhovski komandi s svinjami, prašiči, kar je kaplan Bešter večkrat izustil!? Zato je pa imel svinje v svojem društvu. Janezek, ti je podpredsednik že padel iz glave?

Revež, preveč si porabljal! Take ljudi naj bi člani izob. dr. pometali ven, česar poštenjaki, a na njih sramoto so morali pobegniti čez veliko lužo. Ali ni predsednik izobraževalnega društva največji binavec, če trpi take ljudi? Predsednik, voli sam hinavščino svojo!

— **«Smrdoljub»** — lažnik. Stroški za nadstresje pri župnijskih hlevih so se obravnavali v občinskih zastopih v Cerk-ljah, Lahovčah in Zalogu. Te tri občine so skupno poplačale stroške. Glede stroškov za kuhinjo in kozolcev se pa klerikalci sami med seboj zgovore, mi vemo, da bi radi videli črnosuknjari, da bi te stroške zopet občina poplačala. Toda zapihala je zoperna sapa — cd kod že veste. — Tudi mi imamo vire, iz katerih zvemo marsikaj, kar ni povsč «gospodom».

— **Lažnike** Vam vrnemo, naj si jih le vtakneta župnik in kaplan za klobuk ali pa pripneta na prsi, kakor jima ljubo.

— **Velespoštovani gospod** župnik naj ne bode vznemirjen, če se ga tudi včasih dotaknemo. Prav je, da izkazuje ob-čini dobrote, samo to naj nam dovoli, da smemo imeti o teh dobrotah mi svoje miš-ljenje. Saj razumete! In če hoče, da ga pu-stimo v miru in spoštujemo, naj se nikar ne pusti zagovarjati po listih zelenemu Janezku. Če je dušni pastir, je za vse, ne pa le za hinavce in prilizovalce.

— **Šole.** Ali je zeleni Janezek tako grozno zateleban butelj? Člane krajnega šolskega sveta so v kapelaniji zbirali in ukazali, kateri naj bodo. Večina je klerikalna. Saj ravno ta večina sestavlja račune in proračune. Če so šolske potrebe velike, kdo je kriv? Kle-rikalni šolski svet, ki je gospodar v tej za-devi.

— **Pri volitvah** pa pravite, klerikalce volite, ti bodo za vas delali. Tukaj se vidi, občinski zastop je čisto klerikalen, krajni šolski svet klerikalen. Sami klerikalci, a ti napravijo tako grozno velike doklade. To je samo zato, ker so buteljni — po «Domoljubu» — zraven.

— **Smrdoljub**, če je pošten, naj razpiše svoto, mi mu bomo takoj dokazali po deset laži v enem dopisu. A tega si on ne upa, ker nima poguma.

— **Janezek** naj pa laže, pači resnico po «Smrdoljubu» toliko časa, da postane kranjski Janez. Sedaj je še otročaj. Skrit za oglom kriči: laž, laž, na plan si ne upa. Res, junak si pa, junak, toda kakšen!

— **Ko postane** enkrat kranjski Janez pogumen, odkrit in pošten, bomo zopet govorili in mogoče v boljšem tonu. Dotlej pa naj prouči «Olikanega Slovenca».

Novice iz poljanske doline.

Tratarske novice.

Pri nas imamo zadnji čas shod na shod. Ni dolgo temu, ko je barantal pri Kumru znani barantač z lurdsko vodo Luka Smolnikar. Poleg svoje vode je priporočal ustanovitve katoliškega izobraževalnega društva. V pripravljalnem odboru so menda sami znani razgrajaci in pretepači po gostilnah. Obeta se veliko in kar čez noč se potem vse pre-obrne. Vse bo pohlevno, nobenega prepira in te pohlevne, slepo udane brunne očice bo potem pasel in strigel en pastir po svoji volji brez ugovora. Zdaj ravno se še to ne zgodi. To bo potrdil tudi naš župnik Čebašek. O Binkošti popoldne po božji službi so postali v gostilni nasproti župnišča malo bolj glasni, ne da bi nameravali kaj slabega ali bi jim bilo na mislih. To je pa našega go-spoda Janeza tako razkačilo, da je naprej poslal kuharico v gostilno z naročilom, da naj bo takoj vse tiho in ne motijo miru okrog cerkve. Ker ta opomin ni nič izdal, napravil se je sam v sveti jezi ko kuhan rak v gostilno. Zahteval, da se imajo takoj poko-riti njegovemu ukazu. A tu se je opekel.

Gostilničarka-vdova mu jih je povedala, kar mu je slo za njegovo sitnost. Pri njem, da nima nobeden drugi veljave ko take, katerim se je že po parkrat izpodtaknilo in da mu zdaj prenašajo čenče. Te so zdaj seveda naj-bolj postene pri njem. Nalezal se jih je bil, da jo je odkuril brez glasu ko odpoden cu-cek. Ko imamo enkrat novo društvo, se kaj takega več ne pripeti.

Bolj srečen je naš župnik pri računih. Naša občina je hotela napraviti novo poko-pališče, uknjiženo kot občinska last. To pa ni bilo vsč našemu župniku. Kupil je svet takoj za nekaj stotakov dražje od občine in napravil pokopališče kot cerkvena last na račun župljanov. Sam je določil naklado na posamezno osebo kakor na davčno moč. Pokopališče je napravljeno, izročeno svojemu namenu, a ne tako račun, ki presega, ka-kor se sliši, za par tisoč kron prvotni račun. Razume se, da tega računa ni nikjer in ni-komur na vpogled. Nekateri sicer malo go-drnjajo, pa se tolažijo, da že mora tako biti, saj imajo gospod v rokah. Srečni časi, ne-srečni pač ljudje, ki ste izročeni takim vodi-teljem in še ne izprevidite.

Drugi shod je bil v Leskovci. Kakor prvi na Trati, ko se sosedje niso vedeli zanj, je bil tudi ta sijajno obiskan. Gor je vezal otrobe dr. Krek. «Slovenec» je poročal, kako je ljudstvo vse razumelo. Mi pa pravimo, da toliko kakor opice, katerim bi bil šel pravit v Afriko. Tisti, ki kaj mislijo in kaj raz-umejo, ti temu tako več ne verjamejo. Tudi v Leskovci je že nekaj takih, četudi še ne veliko. Počasi gre, gre pa le.

Zakaj neki ne pride dr. Krek enkrat na Dobravo, ondodnim ljudem razjasnit, zakaj, kam in kako se je porabil dobiček falirane zadruge in koliko bodo plačali poroki. Po-jasniti bi, zakaj se tako dolgo čaka z iztirja-njem. Pa vendar niso tu v napatju kake vo-litve, pred vsem občinske, da se tako kaj ne poderi.

Naš Lužar, svak dr. Kreka, predsednik «kmetijske podružnice» se vedno ne skliče občnega zbora, da bi podal račun. Je tudi ta v zvezi z drugo katoliško organizacijo v pol-janski dolini.

Planinske vesti.

Radovljiske podružnice redni občni zbor. [Konec.] Nato je prišla na vrsto volitev treh odbornikov. Namesto prestavljenih dveh odbornikov gg. Hutha in Turka sta se izvolila za Radovljico vzklikoma gg. Rudolf Kunstelj in Jožef Pogačnik; ravno tako se je potrdil vzklikoma g. župnik Ivan Berlic za zastopnika zgornje Bohinjske doline. Potem se je prešlo na peto točko dnevnega reda, na sklepanje o zgradbi koče na Babjem zobu. V tem oziru se je vnela dokaj živahna debata, v katero so po-segli gg. dr. pl. Andrejka, Huth, župan Burja z Boh. Bele in Miha Tavčar z Bleda. Skle-nilo se je, da je pregledati dotični prostor, ki je odmerjen za zgradbo te koče, in da se konec majnika v to srhvo napravi skupen izlet na Babji zob. Prešlo se je nadalje k sklepanju o nameravani koči na Konjščici. G. župnik Berlic iz Srednje vasi je slikal z živahnimi barvami krasoto planine Konjščice, nje netežavno dostopnost in ugodno lego glede nadaljnjih planinskih tur. Posebno z Bleda vodi po Pokljuki lepa pot do te planine in gotovo bodo tuji in letovišniki na Bledu kaj radi pohajali tja gor. Na pomisleke, ki jih je izrazil nato g. učitelj Avgust Jensko z ozirom na velike stroške, katere bi provzro-čila zgradba nove koče, je odgovarjal gosp. župnik Berlic s tem, da ni treba graditi nove koče, da bi se dala tudi opraviti in zalagati že obstoječa pastirska koča za poskušnjo. Ko je se g. Vinko Jan iz Sp. Gorjan opozoril na zares krasne izlete na Pokljuki, ki vodijo h Konjščici, in predlagal, da se ta pota čim-preje markirajo, je sklenil občni zbor, naj podružnica zalaga dosedanje pastirsko kočo

s pijačo in konservami, je opremi z najpo-trebnejšimi rečmi, si osigura prostor za kočo ter pota čimpreje zaznamuje. Potem je opo-zoril g. župnik Berlic na važnost in krasoto Lokanice. Občni zbor je v tem oziru sklenil, naj podružnični odbor deluje na to, da se sporazumno z osrednjim odborom in deželno zvezo za promet tujcev v Ljubljani ustanovi domača restavracija ali pa majhna gostilna. Na vrsto je prišla potem razprava o gradnji dveh razgledišč: na Rudnici in na Osojnici. V tem oziru je poročal dr. pl. Andrejka, da se je nameravana zgradba razgledišča na Rudnici zavlekla, ker ni bilo dobiti pravo-časno načrtov. Sklenilo se je, da se ta stavba kar najbolj pospeši in da se zaznamuje pot, ki vodi na levo predgor Ribnice in ne trpi toliko po plazovih. Glede razgledišča na Osoj-nici pa se je sklenilo, naj se napravi visoka zidana ograja. Nato se je oglašil k šesti točki dnevnega reda organizaciji izletov in gorskih tur v večjem slogu, g. učitelj Avgust Jensko. Podružnica naj prireja izlete in jih naznanja po listih in plakatih. Teh izletov naj bi se udeleževali tudi mladi, ki jih s tem morebiti pridobimo za naše društvo. V tem oziru se je vnela dokaj živahna debata, v katero so posegli gospodje Dragotin Repe, Vinko Jan, nadučitelj Josip Žirovnik, dr. pl. Andrejka in Huth. Sklenilo se je, končno, naj se v to pomnoži odbor, oziroma naj se iz njega stavi poseben pododsek, ki bi prestudiral vsa zadeva. Da pa stvar ne zaspi, se je sklenilo nadalje na predlog dr. pl. Andrejke, da se konec majnika napravi velik izlet z Bleda na Babji zob, da si odbor in društveni člani ogledajo prostor, kjer bode koča stala. Pri slučajnostih se je oglašil tudi g. Ivan Markež z Boh. Bistrice, ki je priporočal markacijo iz Podkorita čez Jelovico v Sorico in s Črne prsti po grebenih na Robico. G. Miha Tavčar z Bleda se je izrekel, da je pripravljen za-znamovati pot s Pečane naprej, g. nadučitelj Martin Humek z Boh. Bistrice pa je svetoval odboru, naj vpliva na oskrbnike planinskih koč, da slednji solčni dan temeljito pre-žračijo posteljino. Slednjič je sprejel občni zbor z burnim odobravanjem predlog, naj se izreče predsedniku g. dr. J. Vilfanu za nje-govo požrtvovalno delovanje v prid Radovljiske podružnice zahvala občnega zbora; ravnotako tudi predlog g. tajnika Repeta, naj se isto izreče g. dr. pl. Andrejki. Nato je zaključil načelnik podružnice, g. dr. Janko Vilfan, živahno aklamiran, to vseskozi krasno uspelo letošnje zborovanje radovljiske po-družnice. P. V.

Tedenski politični pregled.

Spopolnitev ministrstva. Čuje se iz po-slanskih krogov, da se spopolni Beckovo mi-nistrstvo. Vstopi baje princ Liechtenstein kot zastopnik krščansko-socialne stranke v mini-strstvo. Vrhutega se priznava — za hip le v ožjih krogih — potrebo, da se kabinet po-polni tudi v enim Hrvatom, da se tako dobi protitežo proti zahtevam Ogrske, zlasti glede Dalmacije in Bosne Hercegovine, ko pride do pogajanj o gospodarskem vprašanju med obema polovicama monarhije. Morebitna kandidata bi bila predsednik deželnega zbora dalmatinskega dr. Ivčević in dvorni svetnik Anton vitez Vuković-Vučedolski.

Skupni proračun. Delegacijam predlo-ženi skupni proračun izkazuje: Skupnih po-trebeščin kron 346,720.262 (4,651.471 kron več nego 1905). Od teh odpade na vnanje ministrstvo 12,151.536 (+ 500.000) na vojsko 299,046.261 (+ 2,149.866), od te svote je izredna potrebešina 13,265.261 (+ 1,374.991), na vojno mornarico 30,897.410 (+ 1,950.000), od česar izredno 1,291.790. Skupna potreb-ščina za Bosno in Hercegovino je kakor lani,

namreč 7,583.000 kron. Pri carini je proračunjenih preostankov 116,446.779 kron (+ 1,730.050). Vojno ministrstvo zahteva 49,000.000 kakor enkratni delni znesek za topništvo in oboroževanje, za mornarico istotako 26,300.000 kron. Od te svote pride na gradnjo ladij 6,970.000 kron, za torpedovke 8,820.000 kron, za podmorske čolne 1,000.000 kron, za topove, za municijo 7,520.000 kron, za puljsko pristanišče 2,000.000 kron.

Cesar za volilno pravico. Pri vsprejemu članov avstrijske delegacije se je cesar *F r a n J o s i p* zopet zmenil o volilni pravici in sicer tako odločno, kakor se nikoli doslej. V pogovoru s češkim delegatom drjem. *K r a m a ř e m* je dejal: **«Volilno reformo se mora izvesti; nove volitve na podlagi starega volilnega reda so popolnoma izključene.»**

Volilna reforma. V odseku za državno-zborsko volilno reformo sedaj razpravljajo o razdelbi mandatov na posamezne dežele. Za Dalmacijo se je končno sklenilo 11 mandatov. Italijanska zahteva, da naj se 15.000 dalmatinskim Italijanom da 1 mandat se je odklonila. Solnograška, Nižja in Gorenja Avstrija so tudi že obravnane. Včeraj je bila na vrsti Stajerska.

Avstrijska delegacija. Minister vnanjih stvari grof Goluchowski je otvoril 9. t. m. sejo delegacije. Baron Spens-Boden je kot starostni predsednik prevzel predsedništvo ter pozval zbornico, naj izvoli predsednika. Predsednikom je bil izvoljen princ Ferdinand Lobkovic. Izrekel je nado, da bo delegacija imela pred očmi dva zelo važna cilja: položaj monarhije kakor velevlast in izrečno varstvo gospodarskih interesov tostranske državne polovice. Predsednik je omenil tudi atentat v Madridu ter se je v toplih besedah spomnil bivšega predsednika delegacije vit. Javorskega. Podpredsednikom je bil izvoljen dr. Sylvester. Na to je minister grof Goluchowski predložil skupni proračun za 1905. in 1906. Delegat Clumetzky je predlagal, naj se izvoli proračunski odsek, sestojč iz 21 članov. Predlog je bil sprejet in odsek izvoljen. Tekom seje avstrijske delegacije je bila prečitana interpelacija poslanca Dobernigga in tovarišev, v kateri zahtevajo interpelantje, naj se predloži zakonski načrt glede odgovornosti skupnim ministrom.

Demonstracija proti ogrski delegaciji na Dunaju. 10. t. m. popoldne se je vršil v ljudski dvorani parlamenta javni shod krščansko-socialne stranke. Na dnevnem redu tega shoda je bilo: ogrsko vprašanje. Shoda se je udeležilo do 10.000 oseb. Vsprejeta je bila resolucija, ki je naperjena proti Ogrski. Po shodu je veliko število udeležencev šlo v Bankgasse. Pred ogrskim ministrom, kjer je ravno zborovala ogrska delegacija, so demonstrantje začeli vpiti «pfuj!» Metali so kamenje ter so pobili 4 okna ogrskega ministrstva. Nato sta prišla v ogrsko ministristvo najprej minister za zunanje stvari Bienenrth, a za njim ministrski predsednik Beck, ki sta ogrskemu ministrskemu predsedniku izrazila obžalovanje, da se je to zgodilo.

Program francoske vlade. V parlamentu se je prebrala vladna izjava, ki zahteva v prvi vrsti nove vire dohodkov, da se napravi ravnotežje v proračunu. V ta namen se napove dohodninski davek, ki pa ne bo zadel toliko

delavskih dohodkov, temveč le dohodke kapitalistov. Nadalje napoveduje demokratične reforme, med temi zavarovanje delavcev za starost. Končno se obljubi načrt o splošnem pomiloščenju in reforma vojnih sodišč.

Danska socialna demokracija je dosegla pri volitvah dne 29. majnika velik uspeh. Pridobila je 8 novih mandatov, tako da ima sedaj 24 udov v zbornici. Finančni minister *L a s s e n* je na neki slavnosti izjavil, da je to za vladno znamenje, da mora biti njena politika demokratična.

Srbski kralj Peter namerava sedaj, ko je doseženo z Anglesko sporazumljenje, obiskati razne evropske dvore. Ako se sklene srbsko-avstrijska trgovska pogodba, pride kralj najprvo na Dunaj.

Izpred deželnega sodišča.

Spolska posilnost. Franc Dolenc 21 letni hlapec iz Strazišča je bil zaradi hudodelstva spolske posilnosti, učinjenega na neki 56letni ženski, je bil obsojen na 13 mesecev težke ječe. Tudi ta obravnava je bila tajna. S to obravnavo je bilo končano drugo porotno zasedanje tekočega leta.

Obsojena Marijina hči. Zadnji pondeljek se je vršila obravnava pri deželni sodnji v Ljubljani proti Ivani Vehar, trgovki iz Poljan, ki je bila že prej obsojena na pet dni zapore pri okrajni sodnici v Škofji Loki in povrnitev stroškov, ker je obrekovala nadučitelja Perkota v Poljanah. Deželno sodišče ji je kazni znižalo za en dan zapore in vse stroške. Vzrok je ta, katerega je deželno sodišče uvaževalo, da je bila imenovana zapeljana po branju «Domoljuba», ki je teden za tednom nadučitelju Perkotu kradel čast in ga ovajal ter izpostavljal javnemu zasmehovanju radi procesije šolskih otrok pri misijonski procesiji. Tu se je pokazalo, kakšen umazan, lažniv — ciganski list je ta farska cunj. Ivana Vehar, prvakinja med hčerama Marijinih otrok, po sodbi ljudih v Poljanah znana radi strupenega jezika bo sedela in nič ji ne pomagajo tudi tisočaki, s katerimi bi se hotela odkupiti. «Domoljub» bo pa še naprej lagal in opravljal.

Novičar.

Prestavljen je k okrajnemu glavarstvu v Kranj deželnovladni konceptni praktikant Vinko Borštner, ki je bil prvotno dodeljen k okrajnemu glavarstvu v Radovljico.

Imenovan je evid. geometer II. razreda, gosp. Henrik Hrovatin v Radovljici, evid. geometrom I. razreda.

Pred občinskimi volitvami v Lescah. Piše se: Časi so spremenljivi kakor tuti značaji nekaterih ljudi. Samo da se doseže stavljeni namen, mislijo taki čudni značaji. V kratkem času je nova volitev tukajšnjega občinskega odbora, za katero so volilni listi že razgrnjeni v pogled. In kaj se je s tem povzročilo? Kralj Matjaž se je pričel gibati s svojo podzemeljsko vojsko. To vest je prvi prinesel znani Brence iz Hraša. Nekdanji 22-letni župan Meršol sili zopet na dan ter se hoče polastiti županskega stola. Za glavnega agitatorja si je prevzel žlobudro Brenceta, ki nima nič ugleda pri ljudstvu, kot svoj čas Cibrov Jaka v Ljubljani. Čudno je pač to! Pred šestimi leti je ta «mož» izrabil več parov črevljev ter bil na nogah noč in dan z delovanjem proti Meršolu, a sedaj se peha

za Meršola. Ko so pred šestimi leti poki topičev naznanjali zmago nad Meršolom, je on izrazil: Tisti Kuharjev norec (Brence) uganja svoje norčije; on sam pa je bil v obrazu podoban puranu. Že kandidatura sama na sebi je za Meršola več kot smešna, kajti on ne more izkazati nobene zasluge za občino, pridobljene za časa mnogoletnega županovanja, še manj pa zmožnosti za tak posel, zlasti v sedanjem napredujočem času. Nasprotno pa je, kar je vsem občanom znano, za Meršolovo kandidaturo jako neugodna okoliščina ta, da so za njegovega županovanja znašale občinske doklade 25%, pod sedanjim županom pa so se znižale v prvem letu na 15%, da, polagoma na 12%. Vse to pri enakih potrebščinah; kajti dokazana stvar je, da je bilo v prvem letu vplačanih do 3000 gld. manj doklad in čez 300 gld. je bilo prebitka v občinski blagajni. Občina je bila torej za okroglih 600 gld. na boljšem. Res so se v tekočem letu občinske doklade povisale za celih 20%, in to za neko cerkveno popravo, drugo pa je ostalo pri starem. Ker pa ima Meršol s svojimi sorodniki in peščico naklonjencev malo upanja do zmage, najel si je po gotovi ceni za pomagata malopridnega Brenceta, ki je bil svoj čas ne le liberallec, marveč nebrzdan socialno-demokratični pristaš, a sedaj je postal pravi ligurijanski borilec. Ko vstopi ta prikazen v hišo, sname pokrivalo se pošropi z blagoslovljeno vodo ter se prav pošteno pokriža. To ti je izvoljeni eksempelj! Potem prične s svojo agitacijsko misijo ter grozi: «Ta liberalna trdnjava se mora razrušiti.» To je dokaz, da je vera sredstvo njih agitacije. Neutrudljivi Brence divja golorok okrog ter nagovarja volilce, in sicer tudi v sosednjih občinah, naj mu prihite na pomoč, obetajoč jim obilo pijače: pri ženskah pa moleduje za pooblastila s tako silo, da se kar trese. Z vso gotovostjo pa se sme trditi, da zunanji volilci niso tako nespametni, da bi si naložili blata v lastne žepe. Znano je, da Meršol ne misli postati župan z namenom, da bi občini koristil, marveč zato, da bi on sam od občine imel korist. Da bodo na dan volitve vsi zavedni volilci, katerih je velika večina, složno oddali svoje glasove naprednim kandidatom, o tem niti dvomiti ni. O, Meršol, Meršol! Farizejska tvoja in vera tebe vrednega oprode, ako je Bog pravičen, Ti ne bode pomagala in ne bo se lesketala krona županska na tvojem čelu.

Županom pri Sv. Ani nad Tržičem je izvoljen vrli narodnjak g. Ivan Ankele, svetovalec pa posestnika Anton Kavari in Peter Klemens. — V Križih so izvolili županom Ivana Kerina, v Kovorju Ivana Golmajerja.

Odbor «Narodne čitalnice» v Kranju je v svoji seji dne 8. t. m. soglasno sklenil vse svoje društvene dopise kolekovati z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda.

Pešizlet v Podbrezje «Narodne čitalnice» v Kranju se radi sokolske kresne veselice v Ljubljani preloži na dan 1. julija t. l., kar blagovolijo p. n. člani in gostje vzeti blagohotno na znanje. Odbor.

Promenadni koncert tukajšnje meščanske godbe bode danes zvečer ob poldevetih. Spored je naslednji: 1.) Junak iz Like, koračnica; 2.) Balfo: Odlomek iz opere «Ciganka»; 3.) Arnberger: Bonboni, valček. 4.) Verdi: Kavalerja iz opere «Ernani»; 5.) Wlassak:

Ne pozabi me! mazurka; 6.) Wagner: Bošmaki pridejo, koračnica.

Vrtno veselico priredi v nedeljo, 17. junija ob 4. popoldne zabavno in tamburaško društvo «Lipa» na vrtu g. L. Šmida, gostilničarja na Gašterju pri Kranju. Spored: 1. H. Vogrič: «Na Zdar!», koračnica. 2. H. Vogrič: «Bogomilovo slovo» odlomek iz opere: «Jamska Ivanka». 3. * * * «V veselem krogu», venec slovenskih narodnih pesmij. 4. M. pl. Farkaš: «Zvončki», salonska polka. 5. V. G. Brož: «Pozdrav dragi», serenada. 6. V. G. Brož: «V sladkem sanju», valček. Odmor. 7. M. pl. Farkaš: «Venec hrvaških narodnih pesmij». 8. * * * «Ljubici» intermezzo, sekstet. 9. M. pl. Farkaš: «Srečen imendan», mazurka. 10. V. G. Brož: «Napried», koračnica. Proizvaja tamburaški zbor. Med koncertom šaljiva pošta, po koncertu koriantoli in ples. Vstopnina: Za osebo 30 v., z družino 1 K. Prostovoljni darovi v pokritje stroškov za glasbeno orodje se hvaležno sprejemajo. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Družbe sv. Cirila in Metoda velika skupščina bode letos v Logatcu. Z navdušenjem so sprejeli to družbino ponudbo vrli Logačanje.

Zanimiv priroden dogodek. Poleg vasi Poljce pri Begunjah so predzadnjo sredo med 3. in 4. uro popoldne začeli ljudje na polju kako je v gori kraj sv. Petra jelo bučati in pokati, kakor bi se lomilo skalovje. Prišlo je od vrha gore in se blizalo podnožju, bučalo in treskalo je pod zemljo v enomer, pri tem se je drevje v gozdu lomilo kakor med najhujšim potresom. Hkratu pa šine iz zemlje ognjen steber, ki se je spiralo vili proti nebu, na svojem vrhuncu pa nesel hosto, ki jo je vrtil v zraku. Zatem pa se v ognjenem stebru začuje grom, kakor bi gora razpočila in bel dim se je zvalil po vzduhu. Vsled hudega zračnega pritiska je nastal tak vihar, da je vrgel nekega starčka, gredočega po cesti, na tla. Namesto izbruha se je našlo težko, čudno po smoli smrdeče črno kamenje. Poskrbljeno je, da se stvar znanstveno preišče po strokovnjaku geološkega zavoda na Dunaju. Pravijo, da je to skrit gorak zveplen vrelec in da je vsled močnih zvepljenih plinov počila zemlja.

Učiteljsko tržiškega sodnega okraja priredi koncert danes v soboto, dne 16. junija v dvorani predilnice v Trzinu. Začetek ob 8. uri zvečer. Sedeži 2 kroni, stojišča 1 krono. Ker je čisti dobiček namenjen za «Učiteljski konvikt», se preplačila hvaležno sprejemajo. Brez vabila ni dovoljen vstop. Spored: 1. F. Liszt: «Rhansodie hongroise», igrata na klavirju gospodični Paternoster in Štebi. 2. E. Adamič: a) «Da sem jaz ptičica», poje mešan zbor. b) «Lipa», poje mešan zbor. c) «Fantu», poje mešan zbor. 3. a) Curschmann: «Roži», poje K. Mahkota, na klavirju spremlja gđc. Paternoster. b) P. Tscheikowski: Arija kneza iz opere «Evg. Onjegin», poje K. Mahkota, na klavirju spremlja gđc. Paternoster. 4. F. Krinninger: Lovska pesem za mešan zbor. 5. Mozart: Overtura Titus za gosli (g. Jezeršek) s spremljevanjem na klavirju (gđc. Paternoster). 6. Juvanec: «Planinarica», sesteroglasen mešan zbor. 7. Kreutzer: «Cerkvica», moški četverspev. 8. Nedved: «Nazaj v planinski raj!», osmeroglasen mešan zbor.

Cepljenje koz v Kranju je bilo zadnjikrat zelo slabo obiskano; od 106 novorojenčev je bilo prinešenih le 4. Prihodnja dva torka bode cepil g. dr. Edv. Globočnik v Pungratu ter uljudno prosi za obilnejšo udeležbo.

Slovensko bralno društvo v Trzinu ima svoj izredni občni zbor v torek 19. t. m. ob osmih ozir. poldevetih zvečer. Dnevni red: 1. Volitev odbora. 2. Slučajnosti.

Elektrarna v Šiški. Gospod Peter Keršič v Spodnji Šiški si je sezidal elektrarno za razsvetljavo in gonitev tovarne voz. Elektrarna bo v par dneh končana.

Keglanje na dobitke priredi na korist zagrebškemu skladu telovadno društvo «Gorenjski Sokol» v Kranju na kegljišču brata Petra Mayr-ia. Dobitki: I. 50 K (5 zlatov po 10 K); II. 25 K (2 zlate po 10 K, 1 srebrnjak za 5 K); III. 10 K (1 zlat za 10 K); IV. 5 K (1 srebrnjak za 5 K); V. 5 K (1 srebrnjak za 2 K); VI. Šaljiv dobiček. Keglanje se prične v soboto dne 16. junija ob 8. uri zvečer. Kegljalo se bode vsak ponedeljek, četrtek in soboto. Serija 3 slučajev stane 20 vin. K mnogoštevilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Veliko Jermanovo posestvo v Begunjah sta kupila domačina g. Franc Dolenc, trgovec v Stari Loki in g. Anton Pogačnik, župan v Podnartu za znesek 350.000 kron. Gozdi so pač najlepši na Gorenjskem.

Važno za konjerejce. Ker se letos mnogo težkih konj izloči iz vrste plemenskih žrebcev ter se bo vsled tega moralo nakupiti več novih težkih, pingavskih žrebcev, se vabijo vsi oni konjerejci, ki imajo v posesti dobre in za pleme sposobne žrebce mrzle krvi, pingavskega ali belgijskega plemena, da jih v nakup ponudijo konjerejskemu odseku v Ljubljani. Dotični žrebci se ogledajo ob priliki letošnjih premovanj.

40letnica bitke pri Kustoci. V Ljubljani se je ustanovil poseben odbor nekdanjih vojakov kranjskega polka imenovanega takrat princ Hohenlohe, ki so se udeležili bitke pri Kustoci. Odbor hoče prirediti v prslavo 40letnice bitke pri Kustoci spominsko slovesnost dne 24. junija. Ta dan bo masa v cerkvi pri sv. Jakoba in slavnost, katere se naj udeležijo vsi, ki so bili l. 1866. v vojni. Se živeči udeležniki bitk pri Kustoci in pri Visu naj se v svrhu posvetovanja o tej slavnosti oglase 17. t. m. dopoldne med 1/2, 10. in 12. uro v «Mestnem domu» v Ljubljani.

Letoviško društvo se je ustanovilo v Kranjski gori. Predsednik je gosp. dr. Tičar. Namen društva je, podajati pojasnila letovičarjem glede stanovanj, gojiti in skrbeti za udobna šetališča. Ker je poleg tega svež gorski zrak, krasni izleti, divna lega čez 800 metrov nad morjem, ob 5 minut oddaljeni železnici, je to letovišče priporočila vredno.

* * *

Kako dolgo bo še mogoče stanovati na zemlji? Na to vprašanje je odgovoril čikaški visokošolski profesor dr. Chamberlain. Profesor pravi, da bo vztrajala zemlja tako kakor je še 100 milijonov let docela gotovo. Kar se tiče človeštva, se nahaja zdaj zemlja šele v početku svojega razvoja.

Proti jetiki. Pasterjevemu zavodu v Parizu se je posrečilo iznajti sredstvo za imuniciranje telet proti jetiki. Zavod upa, da bo v kratkem mogel poročati, da je mogoče tudi otroke imunicirati proti jetiki.

Radi umora strica in tete. Iz Newyorka se javlja: Porotniki so oprostili Sicilijanko Josipino Teranovo, rojeno Reggio, ki je umorila svojega strica in njegovo ženo, ker jo je je stric z ženinim privoljenjem onečastil. Ko je predsednik naznanil oprostitev, so navzoči ploskali.

Velik požar. V Milanu je zgorela dne 2. t. m. tvornica dopisnic. Pri gašenju so pomagali tudi tisti gasilci, ki se mude na kongresu požarnih lirb v Milanu. Škoda znaša do 300.000 lir. Požar je trajal do jutra.

Gora se je pogreznila. Na Manilih se je na otoku Luzon nakrat pogreznila gora Denla. Namesto gore je sedaj ondi jezero. Ne ve se še, koliko prebivalcev je mrtvih.

Listnica upravnistva.

Gosp. J. M., Oberhausen, Rheinland: Novočino prejel, in je taista plačana do konca letošnjega leta. — Omenjena železnica na Gornjem Avstrijskem po naših informacijah se ni odprta prometu. Pozdrav iz demovine!

Loterijska srečka dne 9. junja t. l.

Trst: 89 17 53 62 7

Izurjen, samostojen stavbeni ključavničarski pomočnik

ki zna tudi kovati vse potrebno, se **takoj** sprejme.

Plačilni pogoji naj se naslovijo na **G. Bathelta v Trzinu.**

111—1

Okrajni zastopniki

Izurjene, inteligentne okrajne zastopnike, ki bi razpečavali oziroma inkasirali, sprejme **takoj** svetovna tvrdka stalno in z visoko provizijo. — Prednost imajo gospodje z malo kavejco.

Naslovi: «Svetovna tvrdka», pošta **Kranj.**

112—1

Lekarna pri Mariji Pomagaj v LITJI

priporoča sledeča izvrstna in že mnogo let preizkušena zdravila:

Protinski ali udov cvet

čajne v križu, rokah in nogah ter krepki telo po dolgi hoji in težkem delu. — Stekl. 80 v., tucat 8 K.

Želodečne kapljice

lahko odvajajo, vzbujajo slast do jedi, raztvarjajo sliz in krepke želodec. — Steklenica 40 vin., tucat 4 K, 3 tucati le 10 kron, 5 tucatov 16 kron poštne in zavojnine prosto.

Litijski prsni sok

ali sok zoper kašelj pomešan s podfosforno-kislim apnenim železom. — Steklenica 1 K, tucat 10 K, 2 tucata 19 K poštne in zavojnine prosto.

Odvajalne kroglice

ne bi se smele pogrešati v nobenem gospodinjstvu; osvedočile so se pri zaprtju človeškega telesa in težki prebavi. — V škatuljak po 40 vin., en zavoj s 6 škatuljami 2 K.

Kapljice zoper krč

ublačujejo krč, oživljajo, krepke in pomirjajo želodec. — Steklenica 50 vin., tucat K 4-60.

Tinktura zoper kurja učesa

odstrani kaj hitro mučna kurja očesa, bradavice, žulje in ozeblino. — Steklenica 70 vin., tucat 7 K.

Gg. kmetovalec priporoča posebno dobro znano živinsko in prasičevo stopo, ki služi obenem kot zdravilo in je poleg tega tudi dobro znan redilni pri pomoček. Ako hočete imeti lepo, pitano in zdravo živino, poslužujte se edino priporočljivega mojega praška «Svili». — 1 zavoj 60 vin., 5 zavojev K 2-40, 10 zavojev K 4-60 in zavojnine prosto. — Trgovcem se dovoljuje zdaten popust.

Dalje so v zalogi vedno sveža homeopatična in tudi vsa tu- in inczemaska zdravila.

Zdravila se razpošiljajo **takoj** vsak dan sveža po pošti na vse kraje. Zahvalna in pripoznavna pisma dohajajo vsak dan in so drage volje na razpolago. Pisma naročila z dežele prosim naslovljati

lekarna **Mr. Ph. Kinko Brilli v Litiji**

založnik c. kr. državnih uradnikov.

Strokovne vesti.

I. splošna avstrijska zveza delovodij na Dunaju. Koncem meseca suša dopolnila je ta zveza enajsto leto svojega obstanka in šteje 123 okrajnih društev s 5200 člani, ki bivajo po vsej avstro-ogrski državi. Vsled sklepa zadnjega zborovanja delegatov, po katerem smejo pristopiti k zvezi tudi industrijski uradniki z davku podvrženimi dohodki. pridobiva zveza tudi med temi vedno več članov, in to tembolj, ker nudi zveza svojim članom pri nizki mesečnini 5 K toliko ugodnosti, kakor jih ne more dovoliti pač nobena druga korporacija.

Razen zastopanja stanovskih interesov, ki je v sedanjih razmerah neobhodno potrebno, dobivajo člani v slučaju brezposelnosti in dolgotrajne bolezni podpore, v slučaju moževe ali ženinove smrti pogrebni denar, dalje podpore zapuščenim vdovam in sirotam, podporo v nezmožnosti za delo, brezplačno pravno zastopstvo, brezplačno posredovanje delavskih mest in strokovno izobrazbo potom strokovnega lista.

Iz računskega poročila za I. četrtletje z dne 31. suša 1906, ki je bilo pravkar izdano, posnamemo, da ima zveza K 1.054.434-92 premoženja in je izplačala za časa svojega obstoja na pogrebnih podporah K 238.145, na podporah brezposelnim in za delo nezmožnim članom, vdovam in sirotam K 71.244-04 in za pravdna zastopništva K 16.194-41.

Navedeno premoženjsko stanje in dosedaj dovoljena izplačila je pač dokaza dovolj, da se je tej korporaciji docela posrečilo iz svoje lastne moči, s pridnostjo, vstrajnostjo in stedljivostjo toliko storiti v korist svojim članom in bi moralo ravno to spodbujati vse tovarise nečlane, da v njihovem lastnem interesu pristopijo k zvezi. Informacije in navodila dajeta drage volje osrednje vodstvo na Dunaju (Zentralleitung des I. allgemeinen österr. Werkmeisterverbandes in Wien III., Erdbergstraße 48) in načelstvo okrajnega društva zveze delovodij v roke gosp. Josipa Štera v Trzinu.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 11. t. m.

Prignalo se je 132 glave goveje živine, 5 telet, 243 prašičev, — koza, — ovca, — buš. 50 kg pšenice K 8.—, prosa K 6.—, rž, K 7.—, ovska K 9.—, ajde K 6.—, fižol, ribničan K —.—, koks K —.—, krompir 2.—.

== Kmetovalci! ==

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, tele, vole, ovce, kojne, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Najboljši zdravilni dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Došel je na timoče zahvalnih pisem o izločnih uspehih najvišje medalje na razstavih v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148-40

1 zavoje za 50 vin. pri vsakem trgovcu. Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenice g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušica g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrica g. M. Grobotek, trgovec;

Kamnik g. Marija Ažman, trafika.

Večja tvornica išče spretnega

korespondenta

Zahteve: kristjan, 23—26 let star, samec, popolno znanje **nemškega** in **srbskega** jezika v besedi in v pismu, kakor tudi dobre splošne in trgovske vednosti. Veselje, pridnost in zmožnost za samostojno delo.

Natančne ponudbe s fotografijo in prepisi izpričeval pod **T. F. 2247** na naslov **Rudolf Mosse, Dunaj I.** 110—1

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

== po 4 odstotke ==

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1—12

Stanje vlog K 3.996.842-18. Stanje hipoteknih posojil K 2.287.121-97.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, glavni trg št. 5.

105—2

— Največja in najlepša —

✿ **zaloga konfekcij** ✿

✿ za gospode in dečke. ✿

Dalje tudi vedno zadnje novosti za dame in deklice po jako nizkih cenah.

'North British and Merkantile' Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelu

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski prideški, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklopa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-26

Najcenejša in največja domača
ekspozitna trdnica.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Kranju

St. 502. Nikelnasta arker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2'45, enaka iz pravega srebra gld. 3'95, ista z dvojnatin tršim srebrnim močnim pokrovom gld. 6'50 in naprej.

priporoča svojo izborni zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-ki, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoni in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 505. Prava srebrna cilinder-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4'85, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 5'95 in naprej.

114-49

Tapetnik in preprogar

Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične založbe pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 72-36

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirdvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Specijaliteta: 73-48

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in ceno priporoča 93-49

Avgust Dreise

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

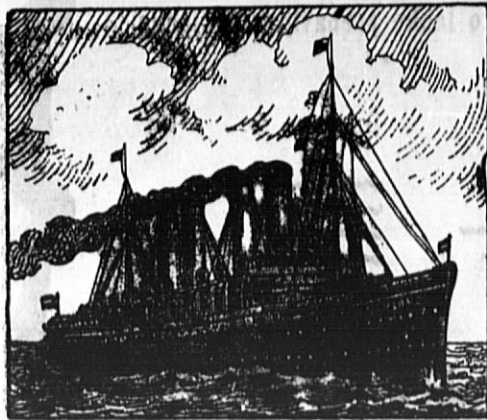
MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile koronine, z ali brez nebnne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah. 100-3

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: Amerika 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: Kaiserin Augusta Viktoria nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana, traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 28.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški atoli.

Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Specijaliteta v nevestnih balah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

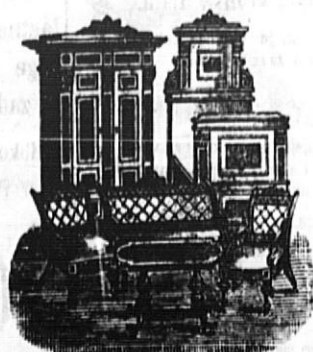
Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalniki, miza, sten-sko ogledalo.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

184-50

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Imeti moram meso!!
Močnatih jedi ne maram!!

Tako pravi marsikdo; toda le toliko časa, dokler ne ve, kako lahko prebavljiva so jedila, pripravljena z

CERES-
jedilno mastjo

in kako dobro teknejo.

3a 66-4